

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20
za pol leta 2-60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vln. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5— vsaka nadaljna vrsta 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo v uradni list. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu. Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.652.

Na severu, v Galiciji in Karpatih nobenih izprememb.

Velika pomorska bitka. - Na francoskem nobenih posebnih dogodkov. - V Alzaciji ujeli Nemci 50 francoskih alpskih lovcev.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se objavlja: 24. januarja opoldne.

Na galicko-poljski fronti nobenih izprememb.

Prisiljeni vsled našega artiljerijskega ognja, so Rusi južno od Tarnova izpraznili nekaj strelskih jarkov.

Tudi v Karpatih je položaj v splošnem neizpremenjen. Rusi so bili potisnjeni iz več južno od prelaznih višin pomaknjenih pozicij.

V Bukovini vlada po zadnjih naših uspešnih bojih mir.

Naměstnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Z južnega bojišča.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se objavlja: 24. januarja opoldne.

Na južnem bojišču nobenih dogodkov.

Naměstnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 24. (Kor.) Veliki glavni stan, 24. januarja:

Vzhodno bojišče.

V Vzhodni Prusiji in na severnem Poljskem nobenih izprememb.

Naš napad proti ozemlju Suche je bil pri Borzymowu uspešen; sovražni protinapadi so bili odbiti s težkimi izgubami za sovražnika.

Ruski napadi v ozemlju severozapadno od Opoczna so se ponesrečili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Interview s šefom nemškega generalnega štaba pl. Falkenhaynom.

BERLIN, 23. (Kor.) Berolinski zastopnik lista „Associated Press Conger“ stavi glede interviewa z generalom pl. Falkenhaynom, kateri je bil dosedaj znan samo po nekim tendencioznem izvlečku iz lista „Standard“, še naslednje podrobnosti na razpolago:

Šef nemškega generalnega štaba je bil poln mirnega upanja. S to vojno mi ne napadamo, je rekel pl. Falkenhayn; ni izgovor od kakšne vojaške kaste ali vojaške stranke, ona je temveč samo vojna samobrana. Vsiljena nam je bila vsled ruske mobilizacije, v očigled kateri nismo mogli storiti drugega, kot pripraviti se. Rusiji je dal cesar in naš poslanik nasvet in povedal smo ji, da, če mobilizira, moramo napovedati tudi mi v svojo lastno obrambo občo mobilizacijo in storiti vse korake, da branimo svojo nacionalno eksistenco. Vključ temu je Rusija mobilizirala naprej ter se istočasno pogajala diplomatskim potom.

Naše sedanje stanje je izvrstno. Vojno smo prenesli na obeh frontah na sovražno deželo. In še smo tam po petih mesecih vojne. Naše čete so dobre volje in izvrstnega razpoloženja. Naše sedanje vrste so zelo močne. Mi smo sedaj na bojišču. Ne more se pričakovati, da se izvaja vojna brez izgub. Ko smo pri prodiranju proti Parizu obrnili nazaj, smo zavzeli svojo sedanjo akcijsko črto, kjer smo imeli vedno uspehe.

Operacije v Flandriji niso bile poskus, vzeti Calais in premagati združeno armado. Obratno, faza tega boja je posledica francosko-angleškega poskusa, forsirati severno pot in nas odtrgati od morja, pridobiti naše oboke in ozadje, vzeti zopet Antwerpen, in nas prisiliti, da se umaknemo iz Belgije. To se jim ni posrečilo in mi

smo še danes tu. Ofenziva naj se bi bila začela vsled dnevnih povelj Joffrea dne 17. decembra m. l. Dosedaj nimamo razloga, da bi bili nezadovoljni z njo. Stala je dosedaj izvanredno veliko izgub.

Angleži so dobri bojovniki, vse priznanje! Toda armada brez potrebnih častnikov in podčastnikov po današnjem raziranju ni prava armada. Lahko pošljejo svoje ljudi sem, da nas napadejo. Jaz mislim, da smo dovolj močni, da jih nabijemo in s krvavimi glavami vržemo nazaj.

Pripravljeni smo popolnoma na vsak poskus izkrcanja v Belgiji. Prej ko pride, toliko boljše je.

Angleška blokada in kontrebandna kontrola ne učinkuje na nemško vojevanje. Živil imamo dovolj. Ali ste opazili a Nemškem kako pomanjkanje? Moramo sicer varčevati z nekaterimi pridelki in mi znamo varčevati. S pšenico moka moka moramo varčevati, toda naš kruh spečen iz mesi iz ržene moke, krompirja in pšenične moke, je zelo okusen in redilen, kakor normalni pšenični kruh.

Problem preživljanja civilnega belgijskega in poljskega prebivalstva, kakor tudi onega v zasedenih delih Francoske, posebno v mestih Lille in Lodz, povzroča sicer težkoče. Za nas same pa imamo dovolj. Kar se dostaje zaprtja bakra, seveda nimamo bakra pod zemljo, na isti pa ga imamo več, kot ga je potreba za vse vojaške potrebe. Ako se te zaloge porabi, nam je treba poseči samo po neizmrnih kvantitetah obdelanega bakra na Nemškem. Angleško nadzorstvo glede izvažanja bakra se mi zdi težak udarec za Ameriko, za nas pa je isto brezpomembno.

Vojna radi nas lahko traja, kolikor časa hoče. Jaz ne vidim ničesar, kar bi nas sililo, da bi jo prenehali. Živili in naturalizirani smo preskrbljeni dovolj. Naše strateško stanje je dobro. Rekruti letnika 1915 so bili vpoklicani dne 1. oktobra 1914, torej v normalnem času. Danes imamo več čet v Berlinu, kot kdaj v mirnem času. Nobenega moza ne pošljemo v fronto, ne da bi bil izvežban. Saj o frontih veste, da tam ni zapaziti med ljudmi kakšnega nazadovanja glede pridnosti in delavnosti.

In ako v tej vojni, v katero se zapletajo Kalmuki, Kamčadali, Turkmanci, Senegali, Indijanci, Japonci in bog ve kdo še, v svojo, da bi se v belokožni Evropi vzdržalo ravnotežje, podležemo, poginemo častno, boreč se za zadnjo ped zemlje, do zadnjega moža, v vojni, ki se bje za to, da se uniči narod, čegar krivda obstoji v tem, da se je po industriji in težkem delu povzpela naprej in da cvete.

Na vprašanje, kako dolgo se misli Nemčija bojevati, je pl. Falkenhayn odgovoril: Tako dolgo, dokler sovražne države niso uničene, dokler niso tako premagane, da je možnost obnove takega izzivalnega napada uničena enkrat za vselej.

Na vprašanje, kaj misli o novih oblikah na obzorju, o Italiji in Rumuniji, je pl. Falkenhayn opozoril na državnega kancelarja ali na državnega tajnika za zunanje zadeve.

Na pripombo, da bi to vprašanje lahko zanimalo tudi šefa generalnega štaba, je odgovoril pl. Falkenhayn:

To je izključeno. Ne morem verjeti, da bi te dve državi, ki sta bili več kot 20 let zvezani z nami, hkratu stopili v vrsto sovražnikov. To se mi zdi nemogoče.

Zastopniki nevtralnih držav na poljskem bojišču.

BERLIN, 24. (Kor.) Vojaški atašeei nevtralnih držav — zastopane so: Švedska, Rumunija, Španija, Italija, Severna Amerika, Švica, Brazilija, Čile in Argentina —

no se je z veliko vnemo lotila čitanja knjig, ki jih je ravnokar dobila. Srdila se je nad ceremonijalnimi predpisi, nad prešernim načinom, na kateri je neki avtor preganjal svojega nasprotnika, ki ga ni poznala. Navadne povesti religiozne smeri so se ji zdele pisane s takim nepoznavanjem življenja, da so Ema še bolj odtujevale od resnice, ki bi jo rada videla dokazano. Kljub temu se je čutila kakor prevzeta od najnežnejše katoliške melanholije, ki jo občutijo samo nadzemska bitja.

Spomin na Rudolfa je zakopala na dnu srca. Tam je ležal svečano in nepremično, kakor kraljeva mumija v grobnici. Toda ta imbalzamirana ljubezen je še vedno razširjala svoj vonj, ki se je dvigal iz globin njene duše in prepojal čisto, brezmadežno atmosfero, v kateri je hotela živeti. Kadar je Ema klečala na svojem gotičnem klečalu, je molila h gospodu ravnokotno sladko in ljubeznivo, kakor je včasih kramljala s svojim ljubimcem. Delala je vse to v pričakovanju, da se ji povrne vera. Toda zdela se ji je, da se je nebo noče umisliti in vstala je zopet z nedoločeni občutki, kakor da so jo zopet prevarali njeni upi. Stela si je v veliko zaslug to

so prišli na potovanju na vzhodno bojišče v Petrikov. Ko si bodo ogledali bojišča v vzhodni in zapadni Prusiji in tamkajšnje nemške čete, bodo nadaljevali potovanje ob bojni fronti.

Značilno je, da Rusija vojaških atašeev nevtralnih držav še ni pustila na fronto; le atašeei zveznih držav se nahajajo v ruskem glavnem stanu, dočim so bili atašeei nevtralnih držav pridržani v Petrogradu.

V Franciji se nahajajo vojaški atašeei v Bordeauxu, oziroma Parizu in napravljajo le včasih izlete na gotove dele fronte.

Mednarodni odsek za lajšanje bede na Poljskem.

LAUSANNE, 24. (Kor.) Pod predsedstvom pisatelja Henr. Sienkiewicza in pianista Paderemškega v Švici sestavljeni mednarodni odsek je izdal oklic za lajšanje bede v Galiciji in na kongresnem Poljskem.

Dne 19. januarja t. l. je bil na nevtralnih tleh Švice ustanovljen poljski centralni komite, strogo človekoljubnega značaja. Obstaja iz 36 oddelčnih Poljakov in ima namen, prirediti zbirko za podpiranje revnih Poljakov in ustanoviti mednarodne pomožne komiteje v vseh večjih krajih.

Z nemško-francoskega bojišča.

BERLIN, 24. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 24. januarja: Zapadno bojišče.

23. januar je potekel v splošnem brez posebnih dogodkov.

V Argonskem ješu sta bila dva francoska napada odbita brez truda.

V Vogezih, na Hartmannswillerkopfu in severovzhodno od Steinbacha smo napredovali in ujeli 50 francoskih alpskih lovcev.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francosko poročilo o vojnem položaju.

BERLIN, 24. (Kor.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Iz Pariza razširja „Agence Havas“ uradno poročilo o vojnih dogodkih od 15. novembra 1914 do 15. januarja, v katerem se naštevajo francoski uspehi napram Nemcem in nemški uspehi. Poročilo zaključuje:

V splošnem je zaznamovati na nekaterih mestih zelo znaten napredek in splošno umikanje našega sovražnika, razven severozapadno od Soissons.

Dopolnilo pravi: Francoskemu poročilu je še pristaviti, da:

1. so Nemci na Poljskem že mesec dni ustavljeni,

2. da se ruska ofenziva v Galiciji in v Karpatih nadaljuje,

3. da je turška kavkaška armada večidel uničena,

4. da so nemški pomožni voji na oficirskih izčrpani, tako da so prisiljeni, razvijati sredstva na efektivnih stanjih le na stroške obstoječih enot,

5. da imajo armade zaveznikov nasprotno še možnost, da se ojačijo in to v znatni meri.

Radi tega se zamore trditi, da zamorejo Francija in njeni zavezniki še čakati, da dosežejo popolni uspeh. Te uspehe je treba pripravljati z neutrudljivo potrpežljivostjo. Nemška ofenziva je zlomljena in zlonilna bo tudi nemška defenziva.

Francosko letalo na Nizozemskem.

AMSTERDAM, 24. (Kor.) Listi poročajo, da francosko letalo, ki je pristalo na Nizozemskem, ni imelo nobenih bomb. Prepeljano je bilo v Vlissingen. Letalca ni bilo mogoče ujeti.

stremljenje po izveličanju in se je primerjala z velikimi gospodi prejšnjih časov, kakor si jih je predstavljala po neki Valiérovi sliki in ki so vlekje v svoji veličastnosti za seboj svoje dolge vlečke in so se podajale v samoto, da so se tam potožile Kristusu, ker jih je življenje prevaralo.

Nato je Ema gojiti pretirano ljubezen do svojega bližnjega. Sivala je za užitke in pošiljala porodicam mesa in juhe. Nekega dne je našel Karel, ko se je vrnil od svojih bolnikov, v kuhinji tri malopridneže, ki so jedli in pili. Ema je vzela otroka, ki so ga bili izročili med njeno boleznijo dojkli, zopet domov. Hotela je deklek sama naučiti čitanja; dasiravno se je Berta upirala in jokala, Ema ni izgubila potrpežljivosti. Sklenila je, odpustiti vsemu svetu. Svojega otroka je večkrat vprašala: „Ali te kaj boli, moj angel?“

Starčeva gospa Bovy je bila z vsem zadovoljstvom, izvemši morda, da je Ema pletla jopice za sirote, mesto da bi skrbela za svoje cunje za lonce. Toda stari dami, ki je imela doma večne prepire, je to pot izredno ugajalo bivanje pri njeni molčeči snahi in tako je ostala pri njej čez velikonočne praznike, samo da ji ni bilo treba

Angleška letala ob nizozemskem obrežju.

ROTTERDAM, 23. (Kor.) »Nieuw Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Včeraj razširjene napačne vesti o pojavitvi nemških zrakoplovov ob vzhodnem obrežju, so nastale najbrže radi poleta angleških letal.

Nemško - angleška pomorska bitka.

BERLIN, 24. (Kor.) Uradno se poroča: Ko so danes dopoldne oklopne križarke »Seydlitz«, »Derfflinger«, »Moltke« in »Blücher« v spremstvu štirih majhnih križark in dveh torpednih flotilij izplule v Severno morje, je prišlo do boja z angleškimi vojnimi silami, ki so štete pet bojnih križark, več majhnih križark in šestindvajset torpednih rušilcev.

Nasprotnik je po treh urah, sedemdeset pomorskih milj zapadno-severno-zapadno od Helgolanda, prekinil bitko in se je umaknil. Po sedanjih sporočilih, se je na angleški strani potopila ena bojna križarka, od naših ladij pa oklopna križarka »Blücher«. Vse ostale nemške boje sile so se vrnile v pristanišče.

Konfiscirani parniki.

BERLIN, 24. (Kor.) Wolffov urad poroča iz Bremena: Glasom brzjavk Severnomoškega Lloydja iz Aleksandrije, sta bila parnika »Lützow« in »Derfflinger« od tamkajšnjih sodišč konfiscirana pod pretezo, da so Sueški prekop in pristanišča Sueškega prekopa nevtralni le za prevozne ladje in ker ste bili imenovani ladji opremljeni kot pomožni križarki.

Proti tej odločitvi je vložil Severnomoški Lloyd pri konfiskacijskem sodišču protest.

Znano je, da sta bila imenovana parnika svojočasno od strani Anglije nasilno odstranjena iz Port Saïda in Suez, kakor sta bila pripeljana v Aleksandrijo. Ta odredba je v popolnem nasprotju z mednarodnimi dogovori. Sicer pa imenovana parnika še nista bila urejena za pomožni križarki.

Ameriški parnik za Nemčijo.

LONDON, 23. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Newyorka: Amerikanski parnik »Wilhelmina« je pripravljen, da odide z živili od neke ameriške družine za ameriške državljane v Hamburg.

Državni tajnik Bryan se je branil izjaviti, kaj bi se zgodilo, če bi bilo blago zaplenjeno.

Nemška križarka »Karlsruhe« pri otoku Haiti.

PARIZ, 24. (Kor.) Glasom nekega poročila listov iz Port au Prince, se je nemški križarki »Karlsruhe« posrečilo, ustanoviti si bazo pri Mole St. Nicolas na otoku Haiti.

Cesarja Viljama povelje nemškemu poslanstvu v Pekingu.

BERLIN, 23. (Kor.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« poroča: Nemško poslanstvo v Pekingu je dobilo, kakor se poroča pismeno, sledeče povelje od cesarja: V toplem priznanju junaške obratne čingava podeljujem pomorskemu kapitanu Meyer-Waldecku železni križec I. reda ter si pridržujem v obširni meri poplačati tudi častnike in posadko trdnjave in ravno tako tudi hrabro moštvo Nj. Veličanstva ladje »Kaiserin Elisabeth«. Vsi bodo dobili najboljšo plačilo v obdobju, katerega bodo deležne daleč preko mej domovine.

gledati svojega sopraga, ki je celo na velikem petek jedel pečenko.

Razum tašče, katere zdravi nazori in resnost ji niso bili več nesimpatični, je imela gospa Bovy še druge obiske. Prihajale so gospe Langlois, Caron, Dubreuil, Tuvach, in redno med drugo in peto uro dobra gospa Homais, ki ni hotela nikoli verjeti govoricam, ki so se širile o njeni sosedinji. Tudi njeni otroci so jo večkrat obiskovali; spremljal jih je vedno Justin. Šel je navadno z njimi do Emine sobe in se je nato ustavil nemo in nepremično pred vrati. Včasih je gospa Bovy sploh ni brigala zanj in si je nekoliko urejala toaletto. Potegnula je svojo piščo iz las in se je močno stresla z glavo, tako, da so se ji vsuli njeni gosti lasje do pasu. Ko je ubogi fant to videl, zdela se mu je, kakor da se je seznanil z nečim izrednim in novim, čigar krasota ga je strašila.

Ema ni opazila njegove plašne in tihe ljubezni do Felicite. Ni slutila, da je vzvevala ta ljubezen tu poleg nje pod debelo platneno srajco v srcu tega mladeniča. Sicer pa je ravnala Ema z vso okolično zelo malomarno, tako, da ni bilo razločiti pri njej

Z veseljem sem doznal, da so izgube razmerno majhne. Imena padlih in ranjenih naj se prej ko mogoče brzojavijo.

Viljem I. R.

Ogrsko poljedelsko ministrstvo za poletna semena.

BUDIMPEŠTA, 23. (Kor.) Poljedelski minister je preskrbel večjo množino polnih setvenih semen ječmena, ovsa in koruze.

Cene z vrečami so sledeče: Poletna pšenica 48, krmini ječmen 29, oves 27, okroglozrnata koruza 27 in banatska koruza 24.

Nizozemska zbornica.

HAAG, 24. (Kor.) Poluradno se javlja: Vlada je v nekem poročilu na drugo zbornico k zakonskemu osnutku glede podaljšanja službe v teritorialni armadi izjavila, da zahteva položaj Nizozemske kakor v avgustu še takojšnje razpolaganje s celotno armado.

V poročilu oddelkov prve zbornice o proračunu ministrstva za zunanje zadeve se dovoljuje ustanovitve misije pri Vatikanu, posebno za sklenitev miru. Interesi Nizozemske zahtevajo, da je pri eventualno v Rimu se vršičih mirovnihih pogajanjih zastopana.

Nekateri člani so dvomili, da bi bil Rim primeren za mirovna pogajanja. Drugi so priporočali ustanovitve mednarodne zveze z oficijelnim značajem, da se posvetuje o sredstvih za doseg miru.

Več članov je opozorilo na slab način, kakor se izraža francosko časopisje o Nizozemski.

Španska se ne udeleži blagoslovitve Panamskega prekopa.

MADRID, 24. (Kor.) Ministrski predsednik je izjavil, da Španija v očigled sedanjemu položaju ne more poslati križarke »España« k blagoslovitvi Panamskega prekopa.

Rimski župan v papeški bolnišnici Santa Maria.

RIM, 24. (Kor.) »Osservatore Romano« poroča: Župan Rima, knez Colonna, je posetil danes papeško bolnišnico Santa Maria, v kateri se nahaja veliko pri potresu ponesrečenih oseb.

Župan se je sestal pri tej priliki z msg. Misciatelljem in msg. Zampinijem. Ko se je knez pri svojem odhodu poslovil, je prosi msg. Misciatellja, da izroči papežu izraze njegove vdanosti, pri čemer je popularjal zlasti visoko občudovanje in dobrosrčnost papežev napram ranjencem in bolnikom.

Zaplenjena zalagalna ladja za nemške križarke.

MELBOURNE, 24. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Neka križarka je dne 6. t. m. zaplenila in potopila neko zalagalno ladjo za nemške križarke. Oficirji in moštvo so bili ujeti.

egoizma od ljubezni do bližnjega in sprilečnosti od čednosti. Nekega večera se je hudo razsrdila nad služkinjo, ki je hotela pod njo pretezo ven iz hiše. Naenkrat jo je vprašala:

»Ti torej ljubiš, Justina?«

Ne da bi počakala odgovora zardevajoče deklice, je žalostno pripomnila: »Pojdi te in zabavaj se!«

Spomladi je dala popolnoma preurediti vrt, in dasiravno Bovy izprva ni soglašal s tem, se je slednjič vendarle udal, globoko vzrodočen, da se je Ema sploh zanimala za eno ali drugo stvar. Čimboli je napredovalo njeno zdravljenje, tembolj se je krepila njena volja. Najprej je spodila iz hiše dojklo, ki se je bila vgnezdila s svojimi dojenčci v njeni kuhinji in ki je med Emno boleznijo strahovito gospodarila v šrambi. Nato se je oprostila družine Homais, odslovila je druge obiskovalce in ni več zahajala tako pogostoma v cerkev na veliko zadovoljnost lekarnarja.

Župnik jo je še vedno obiskoval po poku birmancev.

(Dalje.)

PODLISTEK

Madame Bovary

Roman. - Spisal Gustave Flaubert.

Župnik se je čutil duševnemu stanju, v katerem se je nahajala Ema, dasiravno je bila njena verska verna tako goreča, da bi jo lahko zavedla do krivoverstva. Ker se pa v preseljanju takih reči ni čutil dovolj sigurnega, je pisal knjigotrcu Boulardu, ki je zalagal s knjigami tudi škofa, naj mu pošlje kaj primerne za duhovito damo. Knjigar je z malomarnostjo izbral nekaj knjig, ki so jih pobožni ljudje kaj radi kupovali. Bila so majhna navodila z vprašanji in odgovori, brošure po načinu de Maistre, in neke vrste romani, vezani v rdeče platnice, pisani v sladkem slogu od lirico navdahnjenih seminaristov ali skesanih duš. Tu se je glasil naslov neke knjižice: »Pomini!« ali pa: »Lahkoživec ob vznjožju Marije« spisal gospod ***.

Toda gospa Bovy je bila kljub vsemu preveč samostojnega mišljenja, da bi se zadovoljila s katerikoli četvmo, dasirav-

XII. 1908). Od 11.000 prebivalcev je ubežalo smrti samo 800!

Avezzano ne leži v strugi, po kateri prehajajo tuji. Leži na strani, osamljeno. Samo tisti, ki je hotel prodreti globoko v srce srednje Italije, je šel z železnico 170 kilometrov v stran od Rima do Fučinskega jezera, na čigar severni obali leži Avezzano.

Nekoč je imelo to jezero obsega 60 kilometrov in znatno globino. Ko je na spomlad skopnel sneg v Abruzzih, se je površina jezera visoko vzdignila, ker ni bilo odtokov, pa je voda preplavila lepa naseljenja. Da se ta nevarnost zmanjša, so začeli v dobi rimskih cesarjev, za časa Klavdija, z izsuševanjem. Bilo je v letu 52. po Kr. in dela so začela z običajnimi velikimi slavnostmi. Gladijatorji so priredili na jezeru krvavo bitko in Rimljani so uživali na tem strašnem prizoru.

Tedaj so na eni strani jezera izkopali rov za odtok vode, dolg 5600 metrov. To je bil največji podzemski rov do prekopa Mont Cenisa. Ali nezadostna tehnika — ki pa je bila za tedanje čase vendar grandiozno delo — je povzročila, da se prekop ni vzdržal, marveč je v stoletjih popolnoma propal. Šele v XIX. stoletju so se zopet lotili uravnave Fučinskega jezera in leta 1884. — ravno 1800 let po prvem poizkusu — se je lotil knez Toriona izsuševanju jezera.

Francoški inženirji so po delu 21 let dovršili to veliko delo, ki so mu stroški znašali 35 milijonov lir. Ali tudi ob teh velikih stroških se je izsušenje izplačalo. Knez Toriona je na izsušeni zemlji naselil kmete s svojih velikih posestev, ki so se bavili s sajenjem vrtnine, krompirja, sladkorne repe in matorna tla so donasala dobrega sadu.

Fučinsko jezero je danes največje izsušeno zaprto jezero, a današnji rov, ki služi za odtok vode in teče ob starem rimskem kanalu, je dolg 6300 metrov. Avezzano, ki leži 698 metrov nad morjem, nima nič na sebi tistega zaspalega miru in letargije abruških malih mest, ki so se nanizala nekoliko više na brdih.

Prijazne, moderne hiše — seveda vse v italijanskem provincijalnem stilu — sredi te plodne cvetoče zemlje, so dale temu mestu nekaj čisto slikovitega. Le izprebena ališča so se nahajala v tem mestu, ki pa danes gotovo ne obstoje več in so pokrita z ruševinami hiš.

Tu stoji stari grad grofa Orsinija, sezidan v l. 1490. in v čudnem kontrastu s to pričo davne prošlosti je bil današnji Avezzano, kjer so se med svetlimi hišami vstile tovarne in visoki dimniki, ki pošiljajo svoje črne oblake na mirno lepo krajino.

Od vseh strani Avezzano, od severa, vzhoda in juga, se dvigajo vrhovi Abruzzov, ki od oktobra do aprila pošiljajo po mrdrem srednje-italijanskem nebu bele, snežne pozdrave.

Severno od Avezzana se dviga Monte Velino, visok 2500 metrov; na severovzhodu malo nižje Monte Sirente; na jugozahadni strani, v Sabinskem gorju, monte Viglio, visok nad 2000 metrov.

Kader se voziš v Sori, ki je sedaj tudi razdejano, ostaja Monte Viglio na levi strani. Sori je mesteca s kakih 6000—7000 prebivalcev.

To mesto so osvojili Rimljani in so že leta 303 pr. Kr. ustanovili tam svojo kolonijo. Mnogim znamenitim Rimljanom je bila Sori rojstno mesto. Od tam prihajajo Attilius Regulus, govornik Quintus Valerius, Lucius Mummius. Vsi ti so prišli iz Sori v Rim, kjer so v svetovnem mestu stavega veka dosegli nesmrtnost.

So i leži v dolini in Liris teče skozi njo v polkrogu. Na pečini nad mestom se dvigajo razvaline sredovečnih zgradb, ki jih je v obliki v Abruzzih in v Sibirskih gorah, ki so podobne v tem stari Kastiliji. V Sori se nahaja tudi lepa nova katedrala, sezidana na starih temeljih.

V tem malem mestu si mogel spoznavati po nano bujnost italijanskega ljudskega življenja, posebnost dne 27. maja, na dan sv. Restitute, ko je Sori slavila svojo živahno, pisano-slikovito ljudsko slavnost in kjer so se v svojih l-pih obl kah zbrali prebivalci iz okoliških abruških planin.

Sedaj pa je zadela nesreča to živahno in brezskrbno ljudstvo. Le mal odstotek teh selakov je še živih in trebalo bo dolgo dolgo, predno ta mesteca in sela posanejo zopet tako otroško vesela, kakor so bila do sedaj.

Ta tudi v Rimu je povzročil ta potres znatne škode. Zadete so bile mnoge stare umetnine. Iz poročila Conrada Riccia, ki mu je poverjena skrb anitev starih rimskih spomenikov, da je izgubljena statua sv. Pavla v anu; Klavdijev vodovod se je zrušil na enem mestu; v prekrasni cerkvi San Paolo fuori le mura so poškodovani zidovi in dragoceni mozaiki. Tudi poznana kolonada pred cerkvijo sv. Petra, zgrajena po načrtih Berninija, je poškodovana na nekoliko mestih, docim je na baziliki sv. Petra popokalo 150 steklenih oken.

Vatikanske muzeje so takoj po potresu zaprli in na mnogih stenah in stropih so popokale stare stukature. Na Piazza Colonna je premaknena soha Marka Aurelija za pet centimetrov, kar pa ne bo vplivalo na ravnotežje spomenika.

Razum tega je trpelo še kakih petdeset privatnih palač rimskih patricijev.

V današnjem času torej, ko se bije obupna borba na kopnem, v zraku in na vodi, niso tudi strašne sile pod površino zemlje hotele mirovati.

in ob grmenju topov, boreča se na življenje in smrt s silnimi težavami, začela medniti o — alkaloidih. Končno sva, po dvanajsturni hoji, ob 4. uri zjutraj prispela v vas, kjer sem našel svojega konja, ga zadržal in prišel ponovno v boj, ne da bi bil imel priložnost, da bi kaj jedel, ali nekoliko zaspal. Nato sledeči boji so bili najbolj krvavi, kar sem se jih udeležil. O tem drugič. Rečem le še toliko, da se čudim svoji dobri konstituciji in neporušeni zdravju. Ves dogodek — javili so že, da sem mrtev — mi ni povzročil niti nahaoda.

Domače vesti.

Vojnopreskrbljevalni damski odbor. Njegova Jasnost namestnik princ Hohenlohe je naslovil na nabiralnico darov v naturalijah vojnopreskrbljevalnega urada v Trstu naslednji dopis: C. in kr. vojaško poveljništvo Gradec I. mi je naznanilo, da je bilo oddanih, kakor je sporočil transportni poveljnik ritmajster I. euter pl. Lötzen, največ božičnih darov četam na bojišču v času od 21. decembra 1914 do 3. januarja 1915. Posebno je bilo mogoče, vse posamezne zavojke posameznim četam in zavodni oddati najkasneje tekom obeh božičnih praznikov. Pa tudi večji del darovanih volnenih reči in jestvin kakor tudi druga darila in material za kajenje, izvzemši štiri vagone, ki so bili spravljani za nadomestne formacije III. armadnega zbora v neko shrambo v kornem območju, je razdeljen pri četah ali pa spravljen v etapnem prostoru za poznejša potrebna nadomestila.

Oddaja 11.540 vojnopoštnih zavojnih pošiljatev glavnemu vojnemu poštnemu uradu na etapnem prostoru jamči za hitrejšo in brzo dostavo take privatne pošte pripadnikom III. zbora.

S to objavo je izreklo imenovano vojaško poveljništvo svojo zahvalo vsem oblastim, nabiralnim organizacijam in vsem onim tisočerm dobrotnikom, ki so postavili v službo plemenite stvari svojo pridnost, delavnost, požrtvovalnost in pripravljenost za pomoč, da bi poskrbeli našim hrabrim četam nekaj božičnega veselja.

O tem obveščam nabiralnico darov ter izrekam isti za nesebično in uspešno sodelovanje pri tej akciji toplo zahvalo in priznanje.

Tržaškimi tobakarnarjem, oziroma njih predsedniku odgovarjam, da njegove tozadevne trditve ne odgovarjajo resnici. Užigalice se danes dobivajo po K 1.60 za boji in je 20 odstotni dobiček za te čase dovolj visok. Papirčki so, in to samo nekateri vrste, podražili za 40 vinarjev pri 100 zavojčkih in ne 50, kakor trdi gosp. predsednik tobakarnarjev. Moje skromno mnenje je, da ostaja prodajalec še vedno 75 odstotkov pri papirčkih, in to naj bi bilo vsaj v teh, za vse prebivalstvo resnih časih — zadostovalo! Glede otežkočenja prodajanja, ako bi podražili posamezne predmete za 1 vinar, se je g. predsednik urezal! Ako ne dela povisek vinarja pri užigalcih težko — jih ne bi delal tudi pri drugih predmetih! Priznam težki položaj, a ne občitajo ga samo tobakarnarji! Cene naj pa ostanejo, kakor so bile dosedaj in da se užigalice ne podražijo še več, naj centralna vlada trdo prime milijonarje okoli »Laenderbanke«, katera ima produkcijske užigalice v rokah. Nastopi naj z vsjo strogostjo proti vsem, ki se hočejo okoristiti v sedanjih težkih časih. Najprej pa naj se stopi na prste vsem onim, ki si po raznih tovarnah, mlinih i. t. d. delajo v sedanjem času milijone! To kar sem tu napisal v odgovor gosp. predsedniku tobakarnarjev, odgovarja resnici. Ako pa ta gospod meni, da ni tako, pridem lahko na dan s še natančnejšimi dokazi. K. F.

Pogreša se. Josip Komar, nadomestni rezervist 87. pešpolka, 12. stotnje III. bataljona, ki je pisal zadnjič 24. avgusta iz Krakovega. Kdor ve kaj o njem, naj blagovolji sporočiti to njegovi ženi Mariji Komarjevi, posestnici v Žirjah hšt. 2, pošta Sezana.

Tržaška Kmetijska družba ima jutri v torek ob 4 popoldne v svojih prostorih odbovno sejo.

Iz bolnišnice društva „Eintracht“ so bili 23. t. m. odpuščeni: Marković Samuel, 85. pešpolka, 4. stot.; Höng Anton, 52. pešp., 2. st. t.; Kosa Josip, 29. pešp., 1. stot.; premeščeni k svojemu kadru. Čerogelj Leon, 8. lovsk. b., 2. stot.; Kovaljek Ivan, 80. pešp., 14. stot.; Tassin Viktor, 7. pešp., 5. stot.; k superabitraciji. — Premeščeni v Austro-Amerikano: Suman Josip, 97. pešp., 3. stot.; Kmet Peter, 20. lovsk. b., 2. stot.; Hofmann Franc, 18. pešp., 8. stot.; Brestovacki Sandor, 6. Hnnved, 1.; Kojcs Stefan, 30. Hnnved, 5.; Fchinetti Ivan, 97. pešp., 3. stot.; Weissbart Mihael, 6. dom. p., 5. st. Kocijančič Ivan, 5. dom. p., 5. st.; Zamattio Oklavdij, 7. top p., 3. st.; Gabrijelečič Ant., 8. lov. b., 2. st.; Wolker Bogoljub, 7. pešp., 11. st.

Sprejeti dne 23. t. m.: Kimmel Jakob, 3. črnovojn. b., 1. st., zlomljen palec; Petronio Peter, 97. smuč. oddelek, ranjen.

Cela tatinska tolpa aretirana. Dne 14. t. m. je bilo nekemu posestniku pri Sv. Mariji Mnedaleni spodnji ukradenih nekoliko kokoši. Dotičnik je tatvino prijavil na policijskem komisariatu pri Sv. Jakobu, kjer je obnem povedal, da sumi neko d. k. ino, ki je prišla dan pred tatvino v njegovo hišo prosit vode. Opisal je deklino tako natančno, da so jo funkcionarji policije kmalu našli in jo aretirali. Ko je bila pred policijskim komisarjem, je 24letna brezposelna služkinja Marija K., izpovedala, da je že pred dvema letoma po nesreči zašla v slabo družbo in da se je od tedaj udeležila mnogih tatvin, katerih je nekaj tudi navedla.

Tako da so one, 26letni Alojzij Ussai in še neki drugi mladeniči, kateremu ne ve imena, dne 11. decembra l. 1913. vlomili v stanovanje g. Jurja Karamana v ulici della Scorzera št. 4 in tam ukradli razne predmete v skupni vrednosti kakih 150 K. Na isti način so ona in brata Alojzij in Rudolf Ussai dne 13. aprila l. 1. na stanovanju Rafaela Levi ukradli 800 kron v denarju in raznih dragocenostih. Par dni zatem so vratarici hiše št. 7 v ulici Giulia — v kateri stanuje Rafael Levi — ukradli mnogo komadov obleke in perila. Dne 24. avgusta l. 1. so vlomili v stanovanje Josipa Stradarja v ulici Pindemonte št. 4 in tam ukradli za preko 400 K raznih dragocenosti in družih predmetov. Pet dni zatem so iz stanovanja gospe Josipine Zaletež v ulici Stadion št. 15 ukradli za kakih 350 kron vrednosti. Dne 3. septembra l. 1. so vlomili — to pot je bil z njimi tudi neki Ivan Gorza — v stanovanje Telestora Bechtingerja v ulici Giulia št. 23 in so od tam odnesli železno varnostno škaflo, katero so potem odprli na stanovanju Frana Brundule, vratarja v ulici Sv. Mavricija št. 9. V škafli so našli preko 350 kron denarja in mnogo dragocenosti. Marija K. je na ta način povedala komisariju še o mnogih drugih manjših tatvinah, katerih se je udeležila. Kradli so kokoši, zelenjavo in cele vrče mleka z volov mlekarice. Ukradene dragocenosti so zastavljali v zastavljalnici in ravno tako tudi perilo in obleko v zastavne listke so potem prodajali: izkupiček so si pa delili v mlekarici Lucije Sušan v ulici Media, kateri so tudi nosili ukradno mleko. — Na podlagi te izpovedbe Marije K. je policija poleg nje aretirala Rudolfa in Alojzija Semolice, Avgustina Verginella, Antona Kocjančiča, Humberta Bruna in Lucijo Sušanovo.

Osumljen tatvine. Predčerašnjim je bil aretiran 19letni Tomaž Catulani, ki je doma nekje iz Italije in stanuje tu v ulici sv. Mavricija št. 9. Aretiran je bil pa zato, ker je na sumu, da se je udeležil tatvine z vlomom, ki je bila izvršena dne 13. t. m. na škodo trdke z avtomobili Rudolfa Rötli. Kakor smo tedaj poročali, so rečeno noč tatovi iz prostorov te trdke ukradli 22 kron drobiža — ker niso dobili več nego toliko.

»Sumljiv slučaj smrti.« Pod tem naslovom smo pred par dnevi poročali o smrti 18letnega Petra Brustolinija, katero smrt je zdravnik z zdravniške postaje smatral za sumljivo. Obdukcija pokojnikovega trupla je pa dokazala, da je bila smrt popolnoma naravna in da je nastopila vsled neke hibe na pljučih.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI
se računajo po 4 slov. besedo.
Mestno li-kano besede se račun.
naj enkrat ved. — Najmanjša
prijestojbina znaša 4 slov. znak.

Mebilirana soba se odda takoj gospodini ali priletni ženi. — Ulica Alfieri 7, vrata 5, prvo nadstropje. 4016

Meblovana soba zračna, se odda takoj v najem gospodu ali gospici v ulici Commerciale št. 11, III. nadst. 4000

Gostilna v ulici San Marco št. 35, točli kraški teran, prvo vrste po kron 104 ter v pavski in istrski vina. 1229

Perlot, urar, ulica Stadion št. 26!! 16

Brinjevec najfinišje v ste, po ebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dob pri Gabrijelu ržen, Zupate, pošta Begunje pri Lescach ranjko. Za pristno se je janči. Cene zmerno, 2569

Različne mebirane ali prazne sobe, za eno ali dve osebi, kakor tudi mebirano a i prazno stanovanje se oddajo takoj v na cm v središčni mesta. Ugodne cene. — Ulica Commerciale 9 pr. tiliče. 100

Dr. PEČNIK
Dr. PETSCHNIGG
TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specialist za kožne in vodne (spolne) bolezni. 11—1 in 7—7½

Gostilna „ALL' ANTICA POMPEI“
TRST, trg Carlo Goldoni
in na istem trgu se nahajajoča „Kavarna Goldoni“
se trplo priporoča slovenskemu občinstvu za obilen obisk. Fran Marinšek.

HENRIK PREUER
Trst, ulica S. Lazzaro 20.
Tovarna pohištva in bambusa, in dijskega trsja in protja.
Praktični in koristni darovi
za vsako priliko.

JOSIP STRUCKEL
Trst, vogal ul.-Nuova-S. Caterina
Nov prihod volnenega blaga za moške, in žen-ke, zefir, batist in perljiva svila za jojke. Svljenila in oraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodje srajce moderci. Veznine in drobarnje, preproge, zavese, triž po izjemno nizkih cenah.

Podzemski sovražnik.

Italija ima v svoji hiši nevarnega, usodnega sovražnika — potrese. Čeprav ne ne sodeluje v tej svetovni vojni, je imela v enem, dveh dneh izgub, kakor da je bila veliko obupno bitko. Casopis javljajo, da je vsled zadnjega potresa v Abruzzih poginilo 50.000 ljudi.

Že skozi stoletja trpi Italija radi te strašne pademelske sile, ki gospoduje pod površino njene lepe zemlje.

Dosedaj so bili potresi v Italiji skoro vedno v okolici Vezuva, pa na Kalabriji in v Siciliji. Zadnja katastrofa pa se je dogodila v krajih, ki so do tej malo trpeli po potresu. To je okolica Abruzzov. Med stotinami malih mest in naseljenj se nahaja tudi Avezzano, to marljivo mestece z divnim položajem. Zasegla ga je ista težka usoda, kakor pred par leti Messina in Reggio (28.